

Közfeladatot ellátó személy-e a pedagógus? Egy jogalkotási hiba margójára

Is the teacher is a person with a public function?
On the margin of a legislative error

Ambrus István

Dr. PhD, tanszékvezető, habilitált egyetemi docens
Eötvös Loránd Tudományegyetem,
Állam- és Jogtudományi Kar
ambrus.istvan@ajk.elte.hu

Absztrakt

Cél: A tanulmány azt a törvényi módosítást mutatja be, amely alapján 2024. január 1-jétől vitathatóvá vált, hogy a pedagógusok közfeladatot ellátó személynek tekinthetők-e.

Módszertan: A tanulmány a logikai, rendszertani és történeti elemzéseket alkalmazza.

Megállapítások: A közfeladatot ellátó személy minősítése a magyar büntetőjogban nehézkesen szabályozott. Erre figyelemmel nehezen megállapítható, hogy mely személyek sorolhatók ebbe a körbe. A pedagógusok ugyanakkor, mivel az oktatói, nevelői munka alapvető nemzeti érték, attól függetlenül ide kell tartozzanak, hogy ezt más jogszabály explicit módon kimondja-e.

Érték: A tanulmány arra a következtetésre jut, hogy a bírói gyakorlatban akkor is közfeladatot ellátó személynek indokolt tekinteni a pedagógusokat, ha volt egy olyan időszak 2024. január 01. és május 10. napja között, amikor a köznevelési törvény ezt explicit formában nem mondta ki.

Kulcsszavak: jogalkotás, jogértelmezés, közfeladat, pedagógus

---

A szerző a kéziratot magyar nyelven nyújtotta be. Benyújtás: 2024. 05. 28. Elfogadás: 2024. 05. 30

Abstract

Aim: The study presents the controversial legislative amendment that has made it controversial from 1 January 2024 whether teachers can be considered as public servants.

Methodology: The study uses logical, taxonomic and historical analysis.

Findings: In the light of this, it is difficult to identify which persons fall into this category. It is difficult to determine which persons are considered to be performing a public duty. However, teachers, as their work as lecturers and educators is a fundamental national value, should be included, regardless of whether this is explicitly stated in other legislation.

Value: The study concludes that the judiciary is justified in considering teachers as performing a public task even if there was a period between 1 January 2024 and 10 May 2024 when the Public Education Act did not explicitly state this.

Keywords: legislation, interpretation, public function, teacher

A közfeladatot ellátó személy kategóriájának törvényi keretei

Az általános és középiskolai pedagógusok (de ugyanígy az óvodai nevelők) tevékenységét a hazai jogrendszer régtől fogva közfeladatnak tekinti. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 3/A. § (1) bekezdése szerint a közfeladat a jogszabályban meghatározott állami vagy önkormányzati feladat. Ezen keretrendelkezést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) eredeti 66. § (2) bekezdése a köznevelésben működő tanárok kapcsán úgy konkretizálta, hogy kimondta: „*A pedagógus, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott az óvodai nevelőmunka, az iskolai és kollégiumi nevelő és oktató munka, valamint a pedagógiai szakszolgálat ellátása során a gyermekekkel, tanulókkal összefüggő tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személy.*” Hasonló rendelkezést tartalmazott egyébként már a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 16. § (3) bekezdése is, amelynek értelmében „*A pedagógus az óvodai nevelő munka, illetve az iskolai és kollégiumi nevelő és oktató munka keretében végzett tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személy.*”

Ami a büntetőjogi rendelkezéseket illeti, az explicit törvényi védelmet a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak (a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény – a továbbiakban: Btk. – 311. §) tényállása biztosítja. Korábban, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi

Btk.) 230. § f) pontja – az oktatásról szóló 1985. évi I. törvény hatálybalépéséről szóló 1985. évi 17. törvényerejű rendelet 8. §-ában tett kiegészítéssel, 1986. szeptember 01. napjától – tartalmazta azon rendelkezést, hogy közfeladatot ellátó személy elleni erőszak miatt felelt, aki a régi Btk. 229. §-ában szabályozott hivatalos személy elleni erőszakot pedagógus vagy oktató sérelmére követte el.

Mivel jelen, rövid tanulmánynak nem célja a közfeladatot ellátó személy fogalmának, valamint a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak bűncselekményi tényállása részletesebb jogtörténeti vetületeinek, hatályos szabályozásának, bírói gyakorlatának és kriminológiai vonatkozásainak részletes bemutatása (utóbbihoz lásd Nagy, 2011), a Btk. 311. §-a szerinti deliktumról csupán annyit indokolt rögzíteni, hogy a hatályos büntetőjogban is olyan utaló/hivatkozó diszpozíció (Nagy, 2010), amelyben a közfeladatot ellátó személy büntetőjogi védelmét a hivatalos személy elleni erőszak (Btk. 310. §) tényállására történő visszautalással, úgy határoz meg, hogy „A 310. § szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt közfeladatot ellátó személy ellen követi el.” Emellett büntetőjogilag releváns rendelkezés a Btk. Záró Részében, az értelmező rendelkezések körében található – ma már az áttekintést megnehezítően kazuisztikusan megfogalmazott – közfeladatot ellátó személy-fogalom [Btk. 459. § (1) bekezdés 12. pont i) pont], amely szerint közfeladatot ellátó személy „a nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározott esetben a pedagógus, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott, a szakképzésről szóló törvényben meghatározott esetben az oktató, továbbá a nemzeti felsőoktatásról szóló törvényben meghatározott esetben a felsőoktatási intézmény oktatója, tanára és tudományos kutatója.”

A probléma

A jogalkotó a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Életpályatv.) Preambuluma szerint „A pedagógus célja, hogy az általa nevelt és oktatott gyermek lelki és szellemi fejlődését lehetővé tegye, továbbá, hogy nevelő-oktató munkája során hozzásegítse a gyermeket, tanulót, hogy a magyar nemzet elkötelezett, értékes tagjává válhasson. Mindezek megvalósítása érdekében a pedagógus nevelő-oktató munkája során arra törekszik, hogy feladatainak ellátását az általános etikai normákkal összhangban, a gyermek, tanuló jogainak, érdekeinek érvényesítése érdekében végezze.” Ezen deklaráció nyomán tehát a törvényhozó egyértelműen kifejezésre juttatta a pedagógusok közcélú feladatait. Ennek dacára az Életpályatv. 171. § (5) bekezdés 9. pontja 2024. január 01. napjától hatályon kívül helyezte az Nkt. 66. §-át, vele

együtt azon, már citált rendelkezést, amely alapján a pedagógus, feladatainak ellátása során közfeladatot ellátó személy. Az Alaptörvény 28. cikke szerint – a már idézett Preambulumon kívül – a jogalkalmazás elsődleges orientációs pontja a jogértelmezés során az adott jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolása. Az Életpályatv. említett, hatályon kívül helyező rendelkezéséhez a miniszteri indokolás azonban mindössze annyit fűzött, hogy „*Szabályozási koherenciát biztosító hatályon kívül helyezések.*” A joggyakorlat – a primer nyelvtani értelmezés alapján – ebből azt a következtetést vonta le, hogy a jogalkotói szándék az volt, hogy a pedagógusokat a továbbiakban ne tekintsék büntetőjogi értelemben közfeladatot ellátó személynek. Mindez levezethetőnek tűnt a Kúria – jelenleg is irányadó – 5/2018. BJE döntéséből is, amelynek rendelkező része szerint „*Azokban az esetekben, amikor a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 459. § (1) bekezdés 12. pontjában felsorolt személyekre vonatkozó háttérjogszabály a közfeladati jellegű csupán a büntetőjogi védelem szempontjából biztosítja, a közfeladatot ellátó személy nem lehet tette a Btk. 302. §-a szerinti közfeladatot ellátó személy eljárása során elkövetett bántalmazás büntetvényének és a Btk. 306. §-a szerinti közfeladati helyzettel visszaélés büntetvényének.*” Amennyiben tehát a pedagógust nem terheli fokozottabb büntetőjogi felelősség, akkor ezen álláspont értelmében a magasabb fokú büntetőjogi védelem sem illeti meg.

Jogalkalmazói értelmezések és a jogalkotás válasza

A sajtóban megjelent hírek szerint a bíróságok hivatalos jogértelmezése az volt tehát, hogy a pedagógusok az említett törvényt módosítás nyomán nem közfeladatot ellátó személyek ([URL1](#)). A cikkben hivatkozott bírósági levél szerint a Btk. rendelkezése elvesztette jogszabályi háttérét, így a pedagógusok és más iskolai alkalmazottak büntetőjogi szempontból „*közfeladatot ellátó személynek nem tekinthetők*” ([URL1](#)).

A jogalkotás ugyanakkor észlelte a problémát, ezért a belügyi ágazati feladatellátást támogató törvények módosításáról szóló 2024. évi XXV. törvény (a továbbiakban: Báftv.) 36. §-a révén az Nkt. 66. § (1) bekezdését úgy módosította 2024. május 11. napjától, hogy „*A pedagógus, valamint a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott az óvodai nevelőmunka, az iskolai és kollégiumi nevelő és oktató munka, valamint a pedagógiai szakszolgálat ellátása során a gyermekekkel, tanulókkal összefüggő tevékenységével kapcsolatban a Büntető Törvénykönyvről szóló törvény szempontjából közfeladatot ellátó személy.*”

A nyelvtani értelmezés alapján felmerülő probléma tehát megoldódott. Ugyancsak a sajtóban azonban ellentétes vélemények alakultak ki a visszamódosítás kapcsán. A Legfőbb Ügyészség álláspontja szerint „*rendeződt a tanárok közfeladatai jogállása*”, amely megfogalmazásból az következik, hogy a vádhatóság osztotta a bíróságok azon álláspontját, amely szerint a 2024. január 01. és május 10. napja közötti időszakban a pedagógusok nem voltak megnyugtathatóan közfeladatot ellátó személynek tekinthetőek (URL2). Ezzel szemben a Belügyminisztérium közleményében úgy érvelt, hogy „*a megjelent sajtóhírekkel ellentétben a pedagógusok és a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottak továbbra is közfeladatot ellátó személyek. Az ellenük elkövetett bűncselekmények – ha azoknak a közfeladat ellátásával való összefüggése megállapítható – megítélése során őket a Büntető Törvénykönyv közfeladatot ellátó személyként sorolja fel. Attól, hogy 2024. január 1-jétől a köznevelési törvényből ideiglenesen kikerült egy bekezdés, a pedagógusok, mint e feladatokat ellátók, nem veszítették el közfeladatot ellátó személy minőségüket. A köznevelési törvény és a Büntető Törvénykönyv közötti szabályozási koherencia 2024. január 1-jét követően is fennállt, és a pedagógusok 2024. január 1. és 2024. május 10. között is közfeladatot ellátó személynek minősültek. A felmerülő esetleges jogalkalmazási nehézségek megelőzése, a folyamatos és egységes joggyakorlat biztosítása érdekében a jogalkotó 2024. május 11-től hatályosan úgy módosította a köznevelési törvényt, hogy a pedagógusok és a nevelést és oktatást segítő munkakört betöltők közfeladatot ellátó személy minőségéről szóló rendelkezés újra szó szerint szerepel a köznevelési törvény szabályai között.*” (URL3).

Végül ehelyütt szükséges hivatkozni a Báftv. 36. §-ához fűzött miniszteri indoklásra, amely szerint: „*A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 459. § (1) bekezdés 12. pont i) alpontja alapján közfeladatot ellátó személy a nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározott esetben a pedagógus, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 2024. január 1-jét megelőzően – a 66. § (2) bekezdésében – rugalmas hivatkozással rendelkezett a fent említett Btk.-s rendelkezés ágazati megjelöléséről. A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LIII. törvény azonban 2024. január 1-jével hatályon kívül helyezte az Nkt. vonatkozó rendelkezését, mellyel együtt ugyanakkor hatályban tartotta a pedagógusok kötelességeit tartalmazó Nkt. 62. § (1) bekezdését. A 2024. január 1-jét megelőző szabályozás lényege ugyanis kizárólag az volt, hogy kifejezze, hogy az érintetteket a gyermekekkel, tanulókkal összefüggő tevékenységével kapcsolatban illeti meg a fokozott védelem és a fokozott felelősség az egyes tényállások esetén.*

*A fenti módosítással a jogalkotó célja mindösszesen annyi volt, hogy a közfeladatot ellátó személyi minőség – és az ezzel kapcsolatos speciális büntetőjogi védelem, illetve fokozott felelősség – az egyes pedagógus által ellátott közfeladat kapcsán pontosan megállapítható legyen. Így tehát az Nkt. kifejezetten ebből a célból tartalmazza jelenleg is a pedagógusok kötelességeit [62. § (1) bekezdés], amelyeket szükségszerűen a gyermekkel, tanulókkal összefüggő tevékenységei végzésével teljesít. Ugyanezen érvrendszer mentén a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak esetén is [Nkt. 27. § (2), (5) bek.] fennáll a fokozott védelem és a fokozott felelősség. Ezt az értelmezést tovább erősíti az Nkt. 44. alcímének megjelölése »Köznevelés közfeladatai«, melynek értelmében a köznevelésben foglalkoztatott pedagógusok és nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak egyértelműen közfeladatot teljesítenek, azaz közfeladatot ellátó személyek. Mindezek alapján – figyelemmel arra is, hogy a Btk. jelenleg sem hivatkozik mereven az Nkt. 66. §-ára és az ágazati törvényre bizza a fogalom tartalommal való megtöltését – a pedagógusok és a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak 2024. január 1-jét követően is közfeladatot ellátó személynek minősülnek, az Nkt. és a Btk. közötti szabályozási koherencia jelenleg is fennáll. A jogalkalmazói visszajelzések alapján azonban a jogalkotó által választott szabályozási megoldás – mivel az *expressis verbis* nem hivatkozik a Btk.-ra – a jogalkalmazás során bizonytalanságot okozhat. Ezért a Javaslat az esetlegesen felmerülő jogalkalmazási nehézségek megelőzése érdekében ismételten *expressis verbis* megjeleníti a korábbi rendelkezést a folyamatos és egységes joggyakorlat biztosítása érdekében.”*

Kérdések és lehetséges válaszok

Jelen tanulmány kulcskérdése tehát annak eldöntése, hogy a jelzett időszámban közfeladatot ellátó személynek lehetett-e tekinteni a pedagógusokat, és az igenlő vagy nemleges válasz függvényében mindezek büntetőjogi konzekvenciáinak levonása.

A fentebb idézett miniszteri indokolás – a Belügyminisztérium álláspontjával összhangban – részletesen alátámasztva teszi egyértelművé, hogy a pedagógusokat a 2024. január 01. és május 10. napja közötti időintervallum viszonylatában is közfeladatot ellátó személynek kell tekinteni. Ezen okfejtés tehát mindenképpen orientáló; ugyanakkor az Indokolás nem része a törvényszövegnek, az Alaptörvény idézett, 28. cikke ellenére sem. Amennyiben pedig a jogalkotó töröl egy addig *explicit*e megjelenített fogalom meghatározást az ágazati jogszabályban arra nézve, hogy a pedagógus a vonatkozó feladatai ellátása során

közfeladatot ellátó személy, nem tekinthető minden szempontól támadhatónak azon bírósági és ügyészségi álláspont, amely ellentétes nézőpontra helyezkedik. Az elsődleges nyelvtani értelmezés alapján ugyanis, amely a közfeladatot ellátó személy vonatkozó, Btk.-beli fogalmában az Nkt. többször idézett rendelkezéséből indult ki, a 2024. január 1-jei törvénymódosítással valóban kiüresedett, az a megoldás tehát, amely a módosítást figyelmen kívül hagyva, automatikusan fenntartaná a korábbi – és az elkövetőre nézve hátrányosabb – értelmezést, szembe menni látszik a törvényesség (nullum crimen sine lege certa, Btk. 1. §) elvével. Annál is inkább, mivel az említett módosításhoz, mint láttuk, semmiféle érdemi indokolást nem fűzött a jogalkotó. Ha tehát a jogalkalmazás mindezek alapján, szigorúan textualista alapon értelmezi a Btk.-t, a januártól májusig terjedő időszámban, tanárok ellen elkövetett ilyen bűncselekményeket nem értékelheti közfeladatot ellátó személy elleni erőszakként.

Fontos ugyanakkor kiemelni, hogy a közfeladatot ellátó személyek büntetőjogi fogalma igen tarka, ahogy láttuk, kazuisztikától sem mentes képet mutat, s míg egyes ilyen személyek kapcsán az ágazati háttérnorma kifejezetten kimondja az adott személyek közfeladatot ellátó jellegét, addig más esetekben ezt mellőzik.

Így nem utal a közfeladatot ellátó személyi minőségre explicite például:

- a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2021. évi CXL. törvény,
- a polgárőrségről és a polgárőri tevékenységről szóló 2011. évi CLXV. törvény.

Nem mondja ki kifejezetten a védők, jogi képviselők közfeladatot ellátó személyi jellegét, arra ugyanakkor tartalmaz rendelkezést az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVII. törvény 144. § (3) bekezdése, hogy „*Az ügyvédi kamara az ügyvédi tevékenység gyakorlására jogosultak szakmai irányításával, érdekképviseletével, az ügyvédi tevékenységgel összefüggő jogügyletek biztonságával kapcsolatos, valamint az alapszabályában meghatározott közfeladatok látja el.*”

Végül gyakoribb megoldás, hogy a háttérnorma expressis verbis rögzíti, hogy a törvény hatálya alá eső sértettek a büntetőjogi megítélés szempontjából közfeladatot ellátó személyek. Így:

- a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény 55. §-a szerint „*A feladatát ellátó, e törvény szerint alkalmazott hivatásos vadász a Büntető Törvénykönyvről szóló törvény szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősül*”;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 10/A. § (5) bekezdése alapján „*Az iskolaőr a Büntető Törvénykönyvről szóló törvény szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősül, az e törvény szerinti intézkedési és kényszerítőeszköz-használati jogosultság kizárólag*

az őrutasításban szereplő feladatok ellátása során, a nevelési, oktatási intézmény területén illeti meg”;

- a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 9/E. §-a szerint „*Az útel- lenőr és a 20/A. § szerinti kezelői ellenőr tevékenysége során a Büntető Törvénykönyvről szóló törvény szempontjából közfeladatot ellátó személy- nek minősül*”;
- a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 35. § (3) bekezdése nyomán „*Az oktató, tanári munkakörben foglalkoztatott személy, a tudomá- nyos kutató a képzési feladatok ellátása során a hallgatókkal összefü- gő tevékenységével kapcsolatban Büntető Törvénykönyvről szóló törvény szempontjából közfeladatot ellátó személy*”;
- a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Szakkép- zési tv.) 47. § (2) bekezdése alapján „*Az oktató a szakmai oktatás végzése során a tanulókkal, illetve a képzésben részt vevő személyekkel összefü- gő tevékenységével kapcsolatban a Büntető Törvénykönyvről szóló törvény szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősül.*”

Mindezek alapján jogbiztonsági szempontból az látszik, hogy mindenképpen helyesebb, ha az ágazati norma rögzíti a közfeladatot ellátó személyi jelleget. Ugyanakkor, ahogy láttuk, a Btk.-beli védelmet nem feltétlenül csak ilyen úton lehet biztosítani. Mindezek alapján saját véleményemet az alábbiakban látom összefoglalhatónak.

Jogértelmezéssel levezethető az a következtetés, amely az Nkt. törvényhe- lyét visszamódosító miniszteri indokolásból, illetve a Belügyminisztérium ál- lásfoglalásából fakad. Ugyanis a Btk. azon kitétele, hogy „*a nemzeti közneve- lésről szóló törvényben meghatározott esetben*” nem (csak) azt jelenti, hogy amikor az Nkt. ezt explicite, definícióval nevesíti ezt. Ahogy például az Rtv. sem mondja ki, hogy „*a rendőr hivatalos személy*”, a Btk. 459. § (1) bekezdés 11. k) pontja, valamint a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kor- mány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 1. § (2) bekezdés d) pontja, illetve (5) bekezdés a) pontja alapján mégis vitán felül állóan hivatalos személynek tekintjük.

Az argumentum a minore ad maius és az ad absurdum elvei (Gellér & Amb- rus, 2019) alapján is közfeladatot ellátó személynek volt tekinthető a pedagó- gus 2024. január 01. és május 10. napja között is.

Ugyanis a Btk. felsorolásban a pedagógus után szereplő „*a szakképzésről szóló törvényben meghatározott esetben az oktató*” a Szakképzési tv. hivatko- zott rendelkezése alapján, mint láttuk, explicite is közfeladatot ellátó személy. Ha tehát az ilyen oktató közfeladatot ellátó személy, ellentétes lenne a jogalkotói

szándékkal nem annak tekinteni a pedagógust – akik egyébként elvileg éppen az utóbbi időszakban emelkednek „magasabb státusba” (lásd fizetésemelés, életpálya stb.).

Továbbá, ha nem tekintenénk a pedagógust közfeladatot ellátó személynek, akkor nem illelné meg a Btk. 311. §-a szerinti fokozottabb büntetőjogi védelem. Szembe menne a pedagógus közfeladatot ellátó személyi mivoltát tagadó felfogás továbbá az iskolai erőszak megszüntetése és megelőzése érdekében szükséges egyes törvénymódosításokról szóló 2020. évi LXXIV. törvénnyel is, amely a közfeladatot ellátó személy elleni erőszakot beemelte a Btk. 16. §-ában írt azon deliktumok felsorolásába, amelyeket a 12–14 éves kor közötti személyek is el tudnak követni. A módosító törvény 6. §-ához fűzött miniszteri indokolás szerint: „*A társadalmi együttélés szabályait kirívóan be nem tartó személyek büntethetősége érdekében, különösen a nemzeti köznevelésről szóló törvény által meghatározott feladatok ellátását végző pedagógusok, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak és egyéb szakmai munkát segítő szakemberek biztonságos munkavégzéséhez szükséges a Btk. büntethetőségi korhatárra vonatkozó rendelkezéseinek módosítása. A jogpolitikai cél a Btk. IV. A büntethetőséget kizáró vagy korlátozó okok fejezet A gyermekkor alcímében szereplő rendelkezés módosításával érhető el. A hivatalos személy, illetve a közfeladatot ellátó személy, valamint e személyek támogatója elleni erőszak esetében már 12 éves kortól büntethetők lesznek az elkövetők, ha az elkövetéskor rendelkeznek a bűncselekmény következményeinek felismeréséhez szükséges belátással.*” Amennyiben ugyanakkor, ha a pedagógus nem minősült volna közfeladatot ellátó személynek, akkor a 12–14 közöttiek sem tudnának ilyet elkövetni ellenük, ami teljesen ellentétes az indokolásban is megjelenő jogpolitikai céllal, s ekként a teleologikus (jogtárgyharmonikus) értelmezéssel is (Szomora, 2009).

Tehát nem az Nkt. 2024 első hónapjaiban hatálytalan, 66. §-ában írt, explicit szabályozásból (illetve ekkoriban annak hiányából), hanem a törvény komplex értelmezése alapján indokolt levezetni a pedagógus közfeladatot ellátó személyi minőségét. Így például az Nkt. értelmező rendelkezési körében a 14a. e) pontja alapján, egyebek mellett a kollégiumi ellátás is köznevelési alapfeladat. A köznevelést a törvény pedig számos helyen közfeladatnak nevezi (összesen 16 helyen fordul elő ez az összetétel a törvényben). Ezt összekapcsolva az Nkt. 62. § (1) bekezdés a) pontjával (pedagógus kötelezettségei) aggálytalanul levezethetőnek tartom, hogy ha például a fegyelmi büntetést alkalmazó pedagógus a nevelő munka egy részaspektusát (a köteleességszegő tanuló szankcionálása) gyakorolja, végeredményben, explicit rendelkezés hiányában is, közfeladatot lát el.

Számolni szükséges ugyanakkor azzal, hogy egyes bíróságok és ügyészségek továbbra is azon az állásponton lesznek, hogy a 2024. január 01. és május 10.

közötti elkövetések nem minősülnek közfeladatot ellátó személy elleni erőszaknak. Ebben a körben több anomáliával is számolni kell. A Btk.-nak az időbeli hatályról rendelkező 2. §-ából fakadóan ugyanis például, ha az ügyészség egy 2023-ban (vagy régebben) elkövetett ilyen bűncselekmény miatt 2024. május 10-ig nem emelt vádat, akkor hiába volt „enyhébb büntetőtörvény” hatályban abban a bő négy hónapban, az Nkt. visszamódosított rendelkezése alapján ismét megnyílik a lehetőség a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak miatti vádemelésre. Ugyanez lehet a helyzet, ha az elkövetőt elsőfokon a mondott időszakban ítélték el, a bírósági álláspontból fakadóan valamilyen enyhébb bűncselekmény (például testi sértés) miatt, a döntés ellen ugyanakkor fellebbezett, a másodfokú bíróság pedig már május 10-e után hozza meg a döntését. Alapvető probléma lesz továbbá az említett időszakban elkövetett cselekmények mikénti minősítése: ha a nyomozó hatóság közfeladatot ellátó személy elleni erőszakot tartalmazó gyanúsítással küldte meg vádemelési javaslattal az iratokat az ügyészségnek, amely azonban korábban említett álláspontja alapján nem ezen deliktum, hanem például csak testi sértés vagy kényszerítés miatt emelt vádat, tárgyalási szakban a vádat módosítani kell. Ez pedig egy olyan jogbiztonsági probléma, amely feltétlenül rapid orvoslást igényel. Véleményem szerint pedig felvetheti a „legenyhébb büntetőkódex” elve ismételt bevezetésének szükségességét. Ahogy Csemegi Károly kódexe (1878. évi V. törvénycikk a magyar büntetőtörvénykönyv a büntettekéről és vétségekről) 2. §-ában előrelátóan és bölcsen kifejtette: *„Ha a cselekmény elkövetésétől, az ítélethezágig terjedő időközben, egymástól különböző törvények, gyakorlat vagy szabályok léptek hatályba: ezek közül a legenyhébb intézkedés alkalmazandó.”* (Békés, 2005). Más következtetésre jut, de szintén felveti a legenyhébb büntetőtörvény problémakörét a kérdés kapcsán Szomora Zsolt ([URL4](#)).

Összegzés

Az egyre inkább gyorsuló világunkra reagáló jogalkotás értelemszerűen hasonlóan gyorsított tempót követ. Ebből fakadóan nem lehet csodálkozni azon, hogy bizonyos kérdésekben jogalkotási anomáliák is felmerülhetnek. Ugyanakkor jogállami körülmények között, s elsősorban a büntetőjog mint ultima ratio jogág területén a lehető legpontosabban ügyelni indokolt az alapelveknek megfelelő jogalkotásra, ellenkező esetben jogbizonytalanság, az előreláthatóság kívánalmát sértő törvényalkotási helyzetek állhatnak elő, mint amilyen a jelen tanulmány keretei között tárgyalt kérdéskör esetében is. A komplex jogértelmezési eszközök segítségül hívása mellett olyan kérdések is felvethetők,

amelyek a régi jogalkotás egyes, mai büntetőjogunkban nem szabályozott, de megfontolásra érdemes rendelkezéseinek újbóli bevezetését hoznák magukkal.

Felhasznált irodalom

- Békés Á. (2005). Büntetőpolitika és jogbiztonság. *Magyar Jog*, 52(8), 479–484.
- Gellér B. & Ambrus I. (2019). *A magyar büntetőjog általános tanai I*. ELTE Eötvös.
- Nagy F. (2010). *A magyar büntetőjog általános része*. HVG ORAC.
- Nagy L. T. (2011). A közfeladatot ellátó személy elleni erőszak vizsgálata. *Kriminológiai Közlemények*, 48, 144–167.
- Szomora Zs. (2009). A jogi tárgy funkciói és a jogtárgyharmonikus értelmezés. *Bűnügyi Szemle*, 2(2), 11–17.

A cikkben található online hivatkozások

- URL1: *Kiszivárgott egy bírósági levél, alapjaiban változtatott meg a pedagógusok helyzete.* <https://index.hu/belfold/2024/05/15/oktatas-pedagogusok-birosag-iskola/>
- URL2: *„Ha a Tisza Párt felhatalmazást kap” – Magyar Péter 21 pontba szedte ígéreteit.* https://nepszava.hu/3235505_magyar-peter-igeretek-lista-felhatalmazas
- URL3: *Belügyminisztérium: továbbra is közfeladatot ellátó személyek a pedagógusok.* <https://24.hu/belfold/2024/05/15/nepszava-mar-nem-kozfeladatot-ellato-szemely-a-tanar/>
- Közfeladatot ellátó személy-e a pedagógus a Btk. alkalmazása szempontjából? <https://jogaszegylet.hu/jogelet/kozfeladatot-ellato-szemely-e-a-pedagogus-a-btk-alkalmazasa-szempontjabol/>

Alkalmazott jogszabályok

1978. évi IV. törvény a Büntető Törvénykönyvről
1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről
1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról
1994. évi XXXIV. törvény a Rendőrségről
1996. évi LV. törvény vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról
2011. évi CLXV. törvény a polgárőrségről és a polgárőri tevékenységről
2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról
2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről
2017. évi LXXVII. törvény az ügyvédi tevékenységről
2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről

2020. évi LXXIV. törvény az iskolai erőszak megszüntetése és megelőzése érdekében szükséges egyes törvénymódosításokról

2021. évi CXL. törvény a honvédelemről és a Magyar Honvédségről

2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról

2024. évi XXV. törvény a belügyi ágazati feladatellátást támogató törvények módosításáról

Az oktatásról szóló 1985. évi I. törvény hatálybalépéséről szóló 1985. évi 17. törvényerejű rendelet

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Ambrus I. (2024). Közfeladatot ellátó személy-e a pedagógus? Egy jogalkotási hiba margójára. *Belügyi Szemle*, 72(6), 949–960. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2024.v72.i6.pp949-960>

Nyilatkozatok

Összeférhetetlenség

A szerző nem jelentett összeférhetetlenséget.

Finanszírozás

A szerző nem kapott pénzügyi támogatást a kutatáshoz, a szerzőséghez és/vagy a cikk publikálásához.

Etikai nyilatkozat

Jelen cikkhez nem kapcsolódik adatkészlet.

Nyílt hozzáférésről szóló tájékoztatás

Jelen cikk a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY NC-ND 2.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>) feltételei szerint publikált Open Access közlemény, melynek szellemében a cikk bármilyen médiumban szabadon felhasználható, megosztható és újraközölhető, feltéve, hogy az eredeti szerző és a közlés helye, illetve a CC License linkje feltüntetésre kerülnek.

Levelező szerző

A cikk levelező szerzője Ambrus István, aki az ambrus.istvan@ajk.elte.hu e-mail címen érhető el.